

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในสังคมโลกปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม วิสัยทัศน์ และตระหนักถึงความหลากหลายของวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ (โรงเรียนบ้านห้วย, 2552 :10) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่คนเกือบทั่วโลกเรียนรู้และเข้าใจใช้สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา ซึ่งเราสามารถสังเกตเห็นภาษาอังกฤษแทรกอยู่ในสื่อสิ่งพิมพ์แทบทุกชนิดเช่น หนังสือ ตำรา วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ป้ายโฆษณา ชื่อร้านค้า ชื่อเมือง ชื่อหมู่บ้าน ชื่อถนน ชื่อสินค้าและสลากหรือคำแนะนำเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ คนที่รู้ภาษาอังกฤษย่อมอ่านและเข้าใจข้อมูลเหล่านั้นได้เป็นอย่างดีและนำข้อมูลสารสนเทศเหล่านั้นมาเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองได้มากกว่า ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าเราไม่มีความรู้หรือมีความรู้ที่น้อยก็จะทำให้พัฒนาตนเองได้ช้าทำให้สูญเสียโอกาสที่จะมีชีวิตที่ดีกว่าหรือประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิตในสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 220)

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่บังคับให้นักเรียนทุกคนต้องเรียนรู้ในทุกช่วงชั้นของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเสริมสร้างพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ มุ่งพัฒนาศักยภาพในการคิด การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้นักเรียน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ อย่างกว้างขวางมีความมั่นใจในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติ และช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่าย และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล.

2548 : 1), กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 221) ได้กำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศไว้ดังนี้คือ 1) ภาษาเพื่อการสื่อสาร ใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง พูด อ่าน เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก ความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม 2) ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือน ความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม 3) ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการ พัฒนาแสวงหาความรู้และเปิดโลกทัศน์ของตนเอง และ 4) ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชน และโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชนและสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับสังคมโลก

จากการทดสอบ O - Net ในปีการศึกษา 2553 ผลการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ เท่ากับ 20.99 คะแนนเฉลี่ย ระดับจังหวัด เท่ากับ 29.27 คะแนนเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3 เท่ากับ 20.23 และระดับโรงเรียน โรงเรียนบ้านหวาย (หวายวิทยานุกูล) ได้คะแนน เฉลี่ย เท่ากับ 9.13 (รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2553 ฉบับที่ 2 ค่าสถิติระดับโรงเรียนแยกตาม มาตรฐานการเรียนรู้ หน้า 3/9 พิมพ์ออกเมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2553 เวลา 13.31 : 23) และ ผลการสอบระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ปีการศึกษา 2553 ผลการสอบชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ได้คะแนน เฉลี่ย 40.48 (รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ปีการศึกษา 2553) และจากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานรอบ 2 (พ.ศ. 2549 - 2553) ซึ่งเป็นผลการเรียนที่ต่ำมากที่สุด ระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียน (สำนักงาน รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน. 2550 : 36) โรงเรียน บ้านหวาย (หวายวิทยานุกูล) มีผลการประเมินสถานศึกษาไม่ได้มาตรฐาน ทั้งนี้มาจากหลาย มาตรฐาน มาตรฐานหนึ่งที่ทำให้ไม่ได้รับการรับรองคือมาตรฐานที่ 5 นักเรียนมีความรู้และ

ทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร เหตุปัจจัยที่ทำให้สถานศึกษาไม่ได้รับการรับรองในมาตรฐานที่ 5 ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูขาดเทคนิคและวิธีการที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การสอนซ่อมเสริมและการวิจัยในชั้นเรียนไม่ต่อเนื่อง ไม่สามารถพัฒนานักเรียนได้เต็มตามศักยภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ)มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานคุณภาพ (สมศ. 2550 : 50)

จากความจำเป็นและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะแสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมมาใช้แก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการติดต่อสื่อสาร ในชีวิตประจำวันและศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป

การจัดการเรียนการสอนภาษาเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน มีแนวคิดและนวัตกรรม การเรียนรู้ภาษามากมาย (พรสวรรค์ สี่ป้อ. 2550 : 21) การนำแนวคิดทฤษฎีและนวัตกรรม ต่างๆเหล่านั้นมาใช้ต้องยึดหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหาเป็น เพราะการเรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพ การที่นักเรียนจะ ใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นการเรียน การสอนภาษาที่ดีนักเรียนต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียนการจัดการกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและ ลักษณะเฉพาะของภาษา จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมฝึกทักษะ ทางภาษาและกิจกรรม ฝึกนักเรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นนักเรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner independence) และสามารถเรียนรู้ได้ ตลอดชีวิต (Lifelong learning) (กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล. 2548 : 1)

พัฒนาการทางสังคมของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาทั้ง ตอนต้นและตอนปลาย (อายุระหว่าง 6- 18ปี) พบว่าเด็กทุกวัยมักชอบเข้ากลุ่มเพื่อน เล่นหรือ ทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม ต้องการยอมรับหรือการยกย่องชมเชย ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม ทำ ตามเพื่อน เชื่อเพื่อนมากกว่าผู้ใหญ่ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษาจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงควรจัดกิจกรรมที่ให้เด็กทำงานร่วมกับกลุ่ม โดย ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ (สมบัติ การจนรักพงศ์. 2547 : 3)

การเรียนรู้แบบร่วมมือนี้มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบด้วยกันคือ

- 1) จะมีการพึ่งพากันทางบวก(Positive interdependence) ในการมุ่งสู่ความสำเร็จของนักเรียน พวกเขาเชื่อว่าตนสามารถไปถึงเป้าหมายการเรียนรู้ได้ถ้าหากว่านักเรียนคนอื่นๆ ในกลุ่มไปถึงเป้าหมายได้เช่นกัน(Deutsch,1962:Johnson and Johnson. 11991)
- 2) จะมีปฏิสัมพันธ์กันแบบเกื้อหนุน (Promotive interaction) ช่วยเหลือเกื้อหนุนในการเรียนรู้ ส่งเสริมความสำเร็จของกันและกัน โดยการช่วยเหลือ การให้กำลังใจและชมเชยความพยายามในการเรียนรู้ของผู้อื่น ให้คำอธิบายในการแก้ปัญหา อธิบายแนวความคิดที่ได้เรียนไปแล้ว และถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อน ร่วมชั้นและเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม
- 3) เป็นภาระรับผิดชอบของปัจเจกบุคคล(Individual accountability) เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ละบุคคล นักเรียนเรียนรู้ร่วมกัน จึงทำให้แต่ละคนสามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น การรับผิดชอบงานของแต่ละบุคคลทำให้ทราบว่าสมาชิกในกลุ่มมีใครบ้างต้องการความช่วยเหลือและสนับสนุนมากกว่าสมาชิกคนอื่น ๆ
- 4) ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small group skills) เป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการทำงานเป็นทีม เช่น ทักษะความเป็นผู้นำ การกล้าตัดสินใจ การสร้างความไว้วางใจ การสื่อสารและการจัดความขัดแย้ง และ
- 5) กระบวนการกลุ่ม (Group processing) กระบวนการกลุ่มเกิดขึ้นได้เมื่อสมาชิกกลุ่มอภิปรายถึงการบรรลุเป้าหมายและรักษาความสัมพันธ์ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ (มานพ ประธรรมสาร. 2546 : 10 -14)

การเรียนรู้แบบร่วมมือใช้ได้กับทุกระดับชั้น ทุกเนื้อหาวิชาและทุกงานด้วยความมั่นใจ ประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบร่วมมือได้รับการยืนยันทั้งการวิจัยเชิงทฤษฎีและการวิจัยเชิงสถิติ ซึ่งจะเห็นได้จากปี ค.ศ. 1929 มอลเลอร์(Maller) และปี ค.ศ. 1937 เมย์และดูบ (May and Doob) มิลเลอร์และแฮมปลินได้เขียนบทวิจารณ์เกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ และได้พิสูจน์ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือมีความสำคัญและเป็นที่ยอมรับแล้วว่าเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ก่อนการจัดการกับสิ่งอื่นๆ เมื่อปัจเจกบุคคลร่วมมือกันทำงาน การพึ่งพากันทางบวก และสัมพันธ์เกื้อหนุนจะส่งผลให้นักเรียนมีการสื่อสารที่ถูกต้อง มีความสามารถในการโน้มน้าว มีพัฒนาการมองผู้อื่นหลากหลายด้าน เกิดความรู้สึกรับเชิงจิตวิทยาและการเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสำเร็จเชิงจิตวิทยาและเกิดความคาดหวังในการสนองตอบและสัมพันธ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (Johnson and Johnson. 1989 : a)

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ มากมาย และศึกษางานวิจัยของนักการศึกษาหลายท่านพบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย สมาชิกของกลุ่มอ่อนจะได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่ม ทุกคนต่างช่วยเหลือเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน นักเรียนมีทักษะทางสังคม รู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข มีความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิจารณ์ การคิดตัดสินใจ และการแก้ปัญหา นักเรียนกล้าคิดกล้าแสดงออก มีทักษะการจัดการที่ดี มีการวางแผนร่วมกัน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความสนุกสนานในการเรียนหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ และการเรียนรู้แบบร่วมมือยังสามารถใช้ได้ผลดีเท่ากับทุกวิชา ทุกระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นเด็กเล็กจนถึงระดับวิทยาลัย ข้อดีหรือผลดีของการเรียนรู้แบบร่วมมือที่กล่าวมานี้เป็นผลการศึกษาและผลการวิจัยของนักการศึกษาต่างประเทศได้แก่ Hassard (1990) Kley (1991) และ Bak (1993) นอกจากนี้ยังมีผลการศึกษาวิจัยของนักการศึกษาไทยได้แก่ สุวิมล เขี้ยวแก้วและสมาน สารี (สมบัติ การจนรักพงศ. 2547 : 2-3) จากการได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้วิจัยเห็นว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือจะช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนในวัยนี้กำลังมีพัฒนาการด้านสังคมและการร่วมมือกัน ช่วยเหลือกัน ซึ่งจะส่งผลดีทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการด้านสังคม ประชาธิปไตยและรู้จักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและช่วยเหลือผู้อื่น

พรสวรรค์ สีป้อ(2550 : 40) และกลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (4548 : 111) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC (Cooperative-Integrated Reading and Composition) เป็นเทคนิคที่เหมาะสมสำหรับการสอน อ่าน การเขียนและและทักษะทางภาษา (Language arts) พรสวรรค์ สีป้อ (2550 : 40) และกลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (4548 : 110) ยังได้กล่าวถึงการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคโต๊ะกลม (Roundtable หรือ Round robin) เป็นว่าเทคนิคนี้เหมาะสำหรับการสอนทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

หนังสือนิทานที่มีรูปภาพประกอบเป็นหนังสือที่เด็กให้ความสนใจ อ่านได้เพลิดเพลินสนุกสนาน ได้ทั้งสาระความรู้และส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ดังที่มีผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญหลายท่านมีความเห็นสอดคล้องกันดังนี้ นิทานคืออาหารสมองสำหรับเด็ก พัฒนาการคิด อารมณ์และพฤติกรรม เด็กที่ชอบฟังนิทานจะอ่านหนังสือได้เร็ว ใฝ่คว้า และ มีผลสัมฤทธิ์ในการศึกษาสูง ช่วยเสริมสร้างจินตนาการ พัฒนาสมอง โดยเฉพาะสมองซีกขวา

ซึ่งจะส่งเสริมให้เด็กเป็นคนช่างคิด ช่างจินตนาการ ช่างสงสัย และช่วยพัฒนาการทางด้านภาษา ช่วยพัฒนานิสัยรักการอ่านและทักษะการคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการใช้ภาษาที่ สละสลวยและการใช้ความคิดรวบยอดได้ดี ดังนั้นนิทานจึงเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาการทางสมองและเรียนรู้โลกภายในสู่ภายนอกให้แก่เด็กได้เป็นอย่างดียิ่ง นักเรียนในวัยนี้สนใจนิทานที่มีตัวละครเป็นสัตว์ซึ่งเป็นการส่งเสริมจินตนาการให้แก่เด็กๆ ได้ดี อีกทั้งนิทานเป็นเรื่องราวสั้นๆ เหมาะสมกับความสนใจของนักเรียน มีคติเตือนใจสามารถนำมาใช้กับชีวิตประจำวันได้

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำวิธีสอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ และหนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ บูรณาการในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการฟัง การพูดการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ การเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายเทคนิควิธีการแต่ที่ผู้วิจัยเลือกใช้ เป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้คือเทคนิคCIRC (Cooperative-Integrated Reading and Composition) และ เทคนิค โต๊ะกลม (Roundtable)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจหน่วยการเรียนรู้ที่มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษ ประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้กิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4
4. เพื่อประเมินกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษ ประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน โดยกำหนดขอบเขตในแต่ละขั้นตอน ออกเป็น 3 ด้านด้วยกันคือ ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านตัวแปร และระยะเวลา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพปัญหา

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1.1 ประชากร

ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 247 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 152 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เปิดตารางสำเร็จรูปของ เครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551 : 49) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

สำรวจหน่วยการเรียนรู้ที่มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับประถมศึกษา จากครูที่สอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น คือ หน่วยการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับประถมศึกษา จำนวน 10 หน่วย

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษเกี่ยวกับหน่วยการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

4. ระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทาน
ภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 4 ท่าน

1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผลจำนวน 1 ท่าน

1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านมะหรี (ศิริวิทยาคาร) ที่กำลัง

ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 12 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกแบบ
เจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ยึดตามหน่วยการเรียนรู้ที่มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ผู้วิจัย
ได้สำรวจมาแล้วในขั้นตอนที่ 1

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น คือ แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดย
ใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความเหมาะสมและประสิทธิภาพของแผนการจัดการ
เรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 75/75

4. ระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

ขั้นตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดย
ใช้แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษ
ประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1.1 ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เขตพัฒนาการศึกษาโพธิ์เงิน สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 จำนวน 256 คน ที่ศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วย (ห้วยวิทยานุกูล) เขตพัฒนาการศึกษาโพธิ์เงิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

4. ระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

ชั้นตอนที่ 4 การประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1.1 ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เขตพัฒนาการศึกษาโพธิ์เงิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 จำนวน 256 คน ที่ศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วย (ห้วยวิทยานุกูล) เขตพัฒนาการศึกษาโพธิ์เงิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 3 ที่กำลัง

ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 15 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับจำนวนแบบฝึกหัด กิจกรรมการเรียนรู้และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.2 ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

2.3 ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นประเมินโดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้น

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอน โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

4. ระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีหลักสำคัญ 5 ประการ คือ

1. การพึ่งพากันทางบวก
2. ปฏิสัมพันธ์เกื้อหนุนแบบเผชิญหน้า

3. ภาระหน้าที่ของปัจเจกบุคคลหรือความรับผิดชอบส่วนบุคคล
4. ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะกลุ่มย่อย
5. กระบวนการกลุ่ม

2. นิทานประกอบภาพ หมายถึง หนังสือนิทานภาษาอังกฤษที่มีภาพประกอบ

ในการดำเนินเรื่องและสื่อความหมายด้วยภาพและข้อความ

3. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง คะแนนความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น

4. **แผนการจัดการเรียนรู้** หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

5. **ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ** หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ 75/75

เกณฑ์ 75 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบท้ายแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 แผน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น (E₁)

เกณฑ์ 75 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น (E₂)

6. **สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน** หมายถึง ความยากหรืออุปสรรคที่เกิดจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 3

7. **ดัชนีประสิทธิผล** หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 Life at School ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งได้จากการวัดระหว่างการทดสอบก่อนเรียน (P_1) และการทดสอบหลังเรียน (P_2) ซึ่งคะแนนทั้ง 2 ชนิดนี้ จะแสดงถึงค่าร้อยละของคะแนนรวมสูงสุด ที่นักเรียนทำได้ (100%) ตัวหารดัชนี คือ ความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียน (P_1) และ คะแนนสูงสุดที่นักเรียนสามารถทำได้

8. **ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)** หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับจำนวนแบบฝึกหัด กิจกรรมการเรียนรู้และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

9. **ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)** หมายถึง ประเมินเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการเรียนการสอนกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

10. **ประเมินผลผลิต (Product Evaluation)** หมายถึง ประเมินโดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

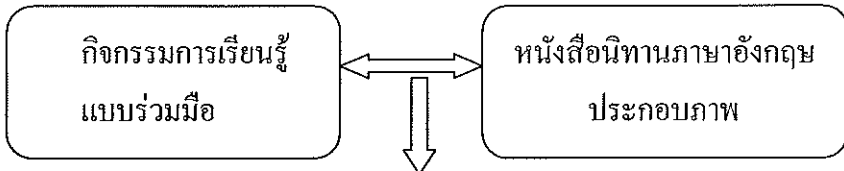
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้พัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2. ได้แนวทางแก่ครูในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดในการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้หนังสือนิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคCIRC

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน กลุ่มเก่ง 2 คน กลุ่มอ่อน 2 คน นักเรียนทำกิจกรรมและเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเหลือกันในกลุ่ม
2. นักเรียนเก่งในกลุ่มพบครูเพื่อฝึกอ่านครั้งละประมาณละ 20 นาที นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่ม
3. ครูนำอภิปรายเรื่องที่อ่าน (นิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ) เน้นทักษะต่างๆ
4. นักเรียนเรียนวางแผนการเขียน และแสดงผลงาน
5. ทำแบบทดสอบรายบุคคล นำคะแนนรวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค โต้ะกลม

1. กลุ่มนักเรียนกลุ่มละ 4 คน
2. นักเรียนและครูอภิปรายเรื่องที่ศึกษา (นิทานภาษาอังกฤษประกอบภาพ)
3. ครูแจกใบงานหรือแบบฝึกหัดให้แต่ละกลุ่ม
4. นักเรียนเขียนคำตอบคนละ 1 ข้อ แล้วส่งต่อไปยังคนต่อไปด้านใดด้านหนึ่ง
5. สมาชิกคนต่อไปทำแบบฝึกหรือตอบคำถามเพิ่ม
6. ร่วมกันตรวจสอบผลงานแล้วส่งตัวแทนนำเสนอผลงาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ